

УДК 658.589

Пуліна Т.В.¹, Бондаренко В.В.²

¹ д.е.н., проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-319м НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасний етап науково-технічного розвитку потребує від підприємств України створення нового організаційно-економічного механізму управління інноваційною діяльністю.

Протягом 2011-2017 рр. в Запорізькій області відбувається зниження інноваційної активності промислових підприємств. У 2011 році цей показник становив 27,5% від загальної кількості промислових підприємств області, а у 2017 році лише 19,1%. За питомою вагою інноваційно активних підприємств у 2017 році область посідала лише 8 місце серед регіонів України, натомість у 2013 р. була першою серед областей України.

Але незважаючи на зниження рівня інноваційної активності впродовж 2011 – 2017 рр. обсяг реалізованої інноваційної продукції збільшився з 815,03 млн. грн. до 4041,2 млн грн., або у 4,96 рази. За обсягами реалізованої інноваційної продукції область у 2017 році посідала 1 місце в Україні.

Також необхідно зазначити, що значна кількість підприємств, що впроваджували інновації протягом 2011-2017 рр. належить до переробної промисловості. Другою після переробної промисловості є галузь машинобудування, а саме виробництва машин та устаткування, виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування, виробництво транспортних засобів та устаткування.

Хімічна, нафтохімічна промисловість та металургійне виробництво також зазнали інноваційних впроваджень, але кількість їх достатньо мала.

Варто зазначити, що більшість потужних промислових підприємств, які є основними споживачами інноваційної продукції, мають власні науково-дослідні установи або співпрацюють із провідними галузевими науково-дослідними установами України. У зв'язку з великою вартістю НДДКР окремі підприємства відмовляються від розробок та

впровадження інноваційної продукції власного виробництва, пояснюючи це зниженням їх конкурентоспроможності та недостатньою фінансовою підтримкою з боку держави. Крім того, в області майже не має механізмів взаємодії між споживачем та виробником інноваційного продукту.

На підприємствах області реалізовано низку масштабних інноваційних проектів, які спрямовано на екологічне та енергоефективне оновлення, модернізацію виробництва та освоєння нових видів продукції.

Особливостями фінансування інноваційної діяльності Запорізької області в 2011-2017 рр. є недостатня диверсифікація джерел фінансування цієї діяльності, тому що питома вага власних коштів становить 81,0%-100% і лише 1,1 % складала інвестиції з місцевого бюджету у 2012 р. та 14,7 % з інших джерел у 2011р.

Фінансування інноваційної діяльності за рахунок коштів іноземних інвесторів у Запорізькій області за розглядає мий період відсутнє.

Міська влада на сучасному етапі є неефективним інвестором, перш за все, через недостатність доходної частини бюджету та необхідність першочергового вирішення соціальних і політичних завдань. Іноземні інвестори також не вкладають капітали у розвиток інноваційної діяльності через не досить сприятливий інвестиційний клімат Запорізької області.

Тому сьогодні, а саме в умовах кризи, для підприємств Запорізького регіону дуже важливою є розробка концепції організаційно-економічного механізму управління інноваційною діяльністю підприємств та методів її реалізації, спрямованих на підвищення ефективності нововведень і досягнення конкурентних переваг підприємств на ринку.